

Innehåll

Inledning	3
Planens syfte och huvuddrag	3
Sammanvägd bedömning	4
Alternativ lokalisering	4
Miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning	5
Hantering	5
Checklistor	6

Inledning

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Undersökningen om betydande miljöpåverkan grundas på checklistor som ger en övergripande bild av planområdets förutsättningar och plangenomförandets eventuella miljöpåverkan. Checklistorna sammanfattas i en sammanvägd bedömning om planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Bedömningarna är preliminära. Ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna måste omvärderas och undersökningen revideras.

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att planmässigt möjliggöra för industriändamål för etablering av en biogasanläggning inom fastigheten Dråpstad 1:5 (2).

Planen ska möjliggöra för uppförande och drift av en anläggning för rötning av gödsel och andra organiska restprodukter, produktion och lagring av flytande biogas (LBG) samt hantering/lagring av biogödsel och tillhörande tekniska anläggningar.

Överensstämmelse med gällande översiktsplan

I översiktsplanen finns olika strategiska ställningstaganden som visar på Västerviks kommuns viljeriktning.

Enligt översiktsplanen ska kommunen arbeta för att hjälpa till att stimulera näringslivets utveckling samt att hänsyn ska tas till rekommenderade skyddsavstånd mellan olika markanvändningar och verksamheter.

Översiktsplanen anger också ett antal olika inriktningsmål. Ett av dessa är att kommunen ska verka för en hållbar samhällsutveckling och för ett robust, energisnålt och klimatanpassat samhälle som är fossilbränslefritt 2030.

I kommunens Energi- och klimatstrategi från 2021 anges att kommunkoncernen ska arbeta för att stödja, inspirera och om möjligt få till stånd en etablering av lokal gödselbaserad biogasproduktion på lämplig plats och i lantbrukets egen regi.

Sammanfattningsvis bedöms detaljplanen överensstämma med gällande översiktsplan.

Sammanvägd bedömning

Den sammanvägda bedömningen är att en strategisk miljöbedömning enligt 6 kap 6 § Miljöbalken kommer att krävas. Kommunen bedömer att ett genomförande av planen kan antas innebära betydande påverkan för miljön, människors hälsa och säkerhet och hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Planen möjliggör en verksamhet som alltid ska antas ha betydande miljöpåverkan i enlighet med 2 § Miljöbedömningsförordningen (2017:966), då den omfattas av tillståndsplikt enligt Miljöbalken (1998:808). **Detta medför att detaljplanen ska åtföljas av en Miljökonsekvensbeskrivning (MKB).**

Nollalternativ

Nollalternativet beskriver planområdets sannolika utveckling om detaljplanen inte genomförs. Detta innebär ofta att ett visst område fortsätter att nyttjas ungefär på samma sätt som i dagsläget, men med den skillnaden att redan beslutade förändringar inom och utanför planområdet ingår. Nollalternativet används som jämförelsealternativ när man bedömer miljökonsekvenserna för ett planförslag.

Ingen del av det aktuella området är idag planlagt. Det är troligt att det inom större delen av området kommer att vara oförändrad markanvändning inom en överskådlig tid.

Om planen inte genomförs kommer pågående markanvändning med skogsbruk att fortgå. De hydrologiska förutsättningarna samt naturmiljön i området kommer att vara opåverkad.

Alternativ lokalisering

Valet av lokalisering har föregåtts av en lokaliseringsutredning.

En projektförutsättning har varit att biogasanläggningen ska lokaliseras i norra delen av Västerviks kommun då initiativet bygger på att ta tillvara gödselresursen som uppstår på gårdarna som drivs av Ogestad Egenoddom AB samt andra gårdar i området. Utöver detta har de tre styrande kriterierna för att identifiera alternativa lokaliseringar inom projektområdet varit

1. Minst 500 m till närboende
2. Närhet till länsväg eller väg med minst motsvarande kapacitet
3. Undvika områden med höga kända natur- eller kulturvärden.

Den inledande grovgallringen resulterade i 12 olika lokaliseringalternativ. Den samlade bedömning är att Dråpstad 1:5 är en lämplig lokalisering ur alla avseenden och dessutom det enskilt lämpligaste av alla utvärderade alternativ.

Miljökonsekvensbeskrivningens avgränsning

Planen möjliggör en verksamhet som alltid ska antas ha betydande miljöpåverkan i enlighet med 2 § Miljöbedömningsförordningen (2017:966), då den omfattas av tillståndsplikt enligt Miljöbalken (1998:808). Detta medför att detaljplanen skall åtföljas av en miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Sökande har påbörjat en parallell process om tillstånd för miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet enligt miljöbalken till uppförande och drift av en biogasanläggning med tillhörande verksamhet på fastigheten Dråpstad 1:5 (2) i Västerviks kommun. I dagsläget förväntas miljöbedömningen komma att fokusera på nedanstående miljöintressen.

- Mark, vatten och luft
- Boendemiljö och trafik
- Risker och säkerhet

Utifrån nu kända förutsättningar är bedömningen att detaljplanen kan handläggas med samordnat planförfarande då biogasanläggningen ska tillståndsprövas och att miljökonsekvensbeskrivningen är aktuell och tillräcklig samt att en anpassad version av MKB:n avses att tas fram för respektive process.

Ett avgränsningssamråd för tillståndprocessen hölls i Gamleby den 3 mars 2026. Samråd för miljö tillståndprocessen beräknas innan midsommar 2026.

Hantering

Undersökningen om betydande miljöpåverkan har handlagts av Anna Åslin, planarkitekt med stöd av följande tjänstepersoner:

Fanny Hansson, planarkitekt

Stadsarkitekt

Näringslivsutvecklare

Kommunekolog

Utredningsingenjör VMEAB

Kulturhandläggare

Bygglovhandläggare

Brandingenjör

Checklistor

Läsanvisning

För att få en tydlig överblick över de aspekter som undersökningen ska ta hänsyn till är dokumentet till stor del uppdelat i olika tematiska checklistor. Den första checklisten berör särskilda bestämmelser kring miljökonsekvensbeskrivningar och de övriga berör riksintressen och lagstadgade skydd, natur- och kulturvärden, sociala och materiella värden samt miljö kvalitetsnormer och risker för människors hälsa eller miljön. I dessa checklistor beskrivs aktuella förhållanden och sedan hur planen bedöms påverka dessa förhållanden samt hur stor påverkan sannolikt kan komma att bli.

I den sista checklisten sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av denna checklista hanterar omfattningen av påverkan och fylls inte i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan. Om det fanns oklarheter om planens påverkan var betydande efter de första sex checklistorna används denna del som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande motiveras avslutningsvis.

1. Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: Vid ett samordnat planförfarande behöver inte en särskild MKB upprättas för detaljplaneärendet om planen enbart gäller något av nedanstående nämnda ärenden, och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
a) 5 kap. 7a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamheter), och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig?	X	
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som har prövats eller ska prövas genom upprättande och fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg. Lag (2014:900), och MKB:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig?		
Kommentar:	Utifrån nu kända förutsättningar bedöms detaljplanen kunna handläggas med samordnat planförfarande, eftersom biogasanläggningen ska tillståndsprövas och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) är aktuell och		

	<p>bedöms tillräcklig. En anpassad version av MKB:n avses tas fram för respektive process.</p> <p>Ett tidigt avgränsningssamråd med länsstyrelsen planeras i syfte att få en preliminär bedömning av utredningsbehovet i planprocessen. I samband med detta kommer även en prövning att göras av om det är lämpligt att övergå till ett utökat planförfarande.</p> <p>Ett avgränsningssamråd för tillståndprocessen hölls i Gamleby den 3 mars 2026.</p>		
b) 6 kap. 3 § MB	Undantag från miljöbedömning: Skyldigheten att göra en strategisk miljöbedömning gäller inte för detaljplaner som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten.	Undantag	
		Ja	Nej
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna totalförsvaret?		
	Syftar detaljplanen endast till att tjäna räddningstjänsten?		
Kommentar:			
c) 2 § miljöbedömningsförordningen	Krav på strategisk miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet av detaljplanen kan komma att omfatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28a § MB.	Krav	
		Ja	Nej
d) 7 kap. 27 & 28a §§ MB	Kan genomförandet av planen antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på <i>ett betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd?		
	Kan genomförandet av planen antas omfatta en verksamhet eller åtgärd som på <i>ett betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd?		
Kommentar:			

2. Riksintressen		
Finns det något utpekad riksintresse inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Nej
a) Riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § MB		
b) Riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB		
c) Riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § MB		
d) Riksintresse för yrkesfiske enligt 3 kap. 5 § MB		
e) Riksintresse för ämnen och material enligt 3 kap. 7 § MB		
f) Riksintresse för anläggningar för kommunikationer enligt 3 kap. 8 § MB		
g) Riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § MB		
h) Riksintresse för totalförsvarets civila del enligt 3 kap. 9 § MB		
i) Riksintresse för rörligt friluftsliv enligt 4 kap 2 § MB		
j) Riksintresse för obruten kust enligt 4 kap 3 § MB		
k) Riksintresse för skyddade vattendrag enligt 4 kap. 6 § MB		
l) Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 8 § MB (Natura 2000)		
Kommentar:		

3. Lagstadgade skydd – natur och miljö		
Finns något av nedanstående utpekade områden/objekt inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Nej
a) Stora opåverkade områden enligt 3 kap. 2 § MB		
b) Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap. 2 § MB		
c) Jord- och skogsbruk enligt 3 kap. 4 § MB		
d) Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB		
e) Naturresevat enligt 7 kap. 4 § MB		
f) Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB		
g) Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB, eller övrigt biotopskydd		
h) Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB	Allé	
	Källa med omgivande våtmark i jordbruksmark	
	Odlingsröse i jordbruksmark	
	Småvatten och våtmark i jordbruksmark	
	Stenmur i jordbruksmark	
	Åkerholme	
i) Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB		
j) Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB		
k) Vattenskyddsområde enligt 7 kap. 21 § MB		
l) Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB		
m) Miljöskyddsområde enligt 7 kap. 19-20 §§ MB		
Kommentar:		

4. Lagstadgade skydd - kultur		
Finns något av nedanstående utpekade områden/objekt inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Nej
a) Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML		
b) Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML		
c) Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML		
d) Särskilt värdefulla byggnader, områden m.m. enligt 8 kap. 13 § PBL		
Kommentar:		

5. Naturvärden			
Finns något av nedanstående naturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Osäker	Nej
a) Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen			
b) Områden enligt våtmarksinventeringen			
c) Naturvärden och nyckelbiotoper utpekade av Skogsstyrelsen			
d) Fridlysta växt- djur- eller svamparter			
e) Rödlistade växt-, djur- eller svamparter			
f) Fortplantningsområden eller viloplatsen för fridlysta djur			
g) Viktiga spridningssamband för arter och naturtyper som förekommer			
h) Värdefulla fågelarter enligt bilaga 1 i Fågeldirektivet			
i) Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter enligt habitatdirektivets bilaga 2			
j) Invasiva arter			
k) Skyddsvärda träd			
l) Områden inom kommunalt naturvårdsprogram			
m) Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan			
n) Värdefulla vatten			
o) Övriga naturvärden			
Kommentar:			

6. Kulturvärden			
Finns något av nedanstående kulturvärden inom, i anslutning till eller i närheten av planområdet?	Ja	Osäker	Nej
a) Biologiskt kulturarv			
b) Värdefulla vatten			
c) Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer			

d) Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader			
e) Skog och historia			
f) Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)			
g) Övriga kulturvärden			
h) Utpekade områden i kommunens kulturmiljöprogram (huvudområden, kärnområden)			
Kommentar:			

7. Sociala värden			
Kan det antas att något av nedanstående värden påverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
a) Parker och andra grönområden (tätorts- eller bostadsnära natur)			
b) Lämpliga platser för lek, motion eller annan utevistelse			
c) Möjlighet till rekreation och friluftsliv			
d) Barnperspektiv			
e) Jämlikhet och jämställdhet			
f) Tysta områden			
g) Turistdestinationer			
h) Mötesplatser			
i) Omsorg och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)			
j) Större anläggningar för rekreation, idrott, friluftsliv och turism			
k) Övriga sociala värden			
Kommentar:			

8. Materiella värden			
Kan det antas att något av nedanstående påverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
Naturreсурter med högre förnyelseförmåga			
a) Skog (skogsbruk)			
b) Fiske (vilt och odling)			
c) Ängs- och betesmark (jordbruk)			
d) Vilda växter och djur (t. ex bär och fisk)			
e) Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)			
f) Färskvatten (ytvatten)			
Kommentar:			
Naturreсурter med ingen/låg förnyelseförmåga			
g) Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)			
h) Mineraler, bergarter och jordarter			
i) Energiresurser (t. ex. torv, kol)			
j) Färskvatten (grundvattentillgångar)			
k) Övriga geologiska resurser (t. ex. landformer, geologiska formationer, fossil)			
Kommentar:			

9. Infrastruktur och teknisk försörjning			
Kan det antas att något av nedanstående påverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
a) Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)			

b) Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)			
c) Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)			
d) Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)			
e) Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)			
f) Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)			
Kommentar:			

10. Risker för människors hälsa eller miljön			
Kan det antas att risker avseende något av nedanstående uppstår eller ökar vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäker	Nej
a) Vatten och översvämningar			
b) Höjda havsnivåer			
b) Geotekniska förhållanden			
c) Olyckor			
d) Miljöföroreningar och strålning			
e) Buller och vibrationer			
f) Störningar under byggprocessen			
g) Övriga störningar			
h) Trafik			
i) Utomhusmiljö och klimat			
Kommentar:			

11. Miljö kvalitetsnormer				
Redogör påverkan på de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.	Påverkan			
	Positiv	Osäker	Negativ	Ingen påverkan
a) Utomhusluft				

b) Omgivningsbuller				
c) Kvantitativ status för grundvatten				
d) Kemisk status för grundvatten				
e) Ekologisk status för ytvatten				
f) Kemisk status för ytvatten				
Kommentar:				

12. Miljömål			
Kan det antas att något av nedanstående miljömål motverkas vid ett genomförande av detaljplanen?	Ja	Osäkert	Nej
a) Nationella miljömål			
b) Begränsad klimatpåverkan			
c) Frisk luft			
d) Bara naturlig försurning			
e) Giftfri miljö			
f) Skyddade ozonskikt			
g) Säker strålmiljö (människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning)			
h) Ingen övergödning			
i) Levande sjöar och vattendrag			
j) Grundvatten av god kvalitet			
k) Myllrande våtmarker			
l) Levande skogar			
m) Ett rikt odlingslandskap			
n) God bebyggd miljö			
o) Ett rikt växt- och djurliv			
Kommentar:			

13. Sammanvägd bedömning		
Särskilda bestämmelser	Ja	Nej
a) Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?		

13. Sammanvägd bedömning		
b) Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?		
Betydande negativ miljöpåverkan	Ja	Nej
c) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på utpekade riksintressen?		
d) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på lagstadgade skydd för natur eller miljö?		
e) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på lagstadgade skydd för kultur?		
f) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på övriga naturvärden?		
g) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på övriga kulturvärden?		
h) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på övriga sociala värden?		
i) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på övriga materiella värden?		
j) Kan detaljplanen antas medföra en <i>betydande negativ</i> påverkan på anläggningar för infrastruktur och teknisk försörjning?		
k) Kan detaljplanen antas medföra <i>betydande negativa</i> risker för människors hälsa eller miljön?		
l) Kan detaljplanen antas medföra att gällande miljö kvalitetsnormer <i>försämrats</i> ?		
m) Kan detaljplanen antas medföra kumulativa effekter som innebär en <i>betydande negativ</i> påverkan?		
Bedömning:		
Övriga aspekter	Ja	Nej
n) Finns det en betydande osäkerhet i de gjorda bedömningarna om detaljplanens konsekvenser?		
o) Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?		

13. Sammanvägd bedömning		
p) Är effekterna av detaljplanen irreversibla?		
q) Finns behov av att utreda andra lokaliseringar?		
r) Kan detaljplanens genomförande antas ha betydelse för andra planers miljöpåverkan?		
s) Kan detaljplanen antas motverka Sveriges miljömål?		
Bedömning:		
Motiverat ställningstagande		